

Utdrag ur Allmän studieplan för forskarutbildningen i området Människan i välfärdssamhället

1 Områdesbeskrivning

Området *Människan i välfärdssamhället* ramar in ett kunskapsfält, där såväl den enskilda människan i vård och social välfärd som samhällseliga intressen och villkor får utrymme. Kunskapsutveckling sker genom empiriskt förankrad forskning kombinerad med teoretisk analys av området. Det finns en nära koppling mellan högskolans forskning, vård- och omsorgsinstitutioner samt civilsamhällets organisationer. I kunskapsfältet tas i beaktande aktuella tendenser som en ökande ojämlikhet, demografiska förändringar både åldersmässigt och i fråga om etnisk mångfald samt rollfördelningen mellan individ, familj, privata aktörer, civilsamhälle och offentligt åtagande i förhållande till personer i behov av olika insatser.

Området innehåller två forskarutbildningsämnen, *Social välfärd med inriktning mot civilsamhället* och *Palliativ vård*.

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen i området *Människan i välfärdssamhället* är att ge fördjupade kunskaper i *Social välfärd med inriktning mot civilsamhället* och *Palliativ vård*. Målet är också att utbilda självständiga och kritiska forskare med teoretisk och metodologisk skicklighet som kan genomföra vetenskaplig forskning av god kvalitet.

Vid Ersta Sköndal högskola finns två utbildningar på forskarnivå – en som avslutas med doktorsexamen (240 högskolepoäng) och en som avslutas med licentiatexamen (120 högskolepoäng). Utbildningen består huvudsakligen av kurser som examineras och av arbete med avhandling respektive uppsats. Forskarutbildningen i området *Människan i välfärdssamhället* leder till filosofie doktors- eller licentiatexamen i något av de två angivna forskarutbildningsämnena.

Den forskarstuderande ska enligt Högskoleförordningen efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Licentiatexamen

Kunskap och förståelse

För licentiatexamen visar den forskarstuderande

- kunskap och förståelse för forskningsområdet, inbegripet aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av detta samt
- fördjupade kunskaper i vetenskaplig metodik i allmänhet och de för det specifika avhandlingsarbetets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För licentiatexamen visar den forskarstuderande

- färdighet i och förmåga att kritiskt, självständigt och noggrant identifiera och formulera relevanta vetenskapliga frågeställningar, planera och med adekvata metoder genomföra ett begränsat forskningsarbete och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen
- färdighet i och förmåga att muntligt och skriftligt presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt såväl i nationella internationella sammanhang samt
- färdighet i och förmåga att självständigt delta i forsknings- och utvecklingsarbete i kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För licentiatexamen visar den forskarstuderande förmåga

- att göra forskningsetiska bedömningar i egen forskning
- att beakta vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används samt
- att identifiera eget behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

Doktorsexamen

Kunskap och förståelse

För doktorsexamen visar den forskarstuderande

- ett brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet Människan i välfärdssamhället samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet samt
- god förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika avhandlingsarbetets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorsexamen visar den forskarstuderande förmåga att

- vetenskapligt analysera, syntetisera och att självständigt kritiskt granska samt bedöma komplexa företeelser, frågeställningar och situationer
- kritiskt och självständigt kunna identifiera och formulera relevanta vetenskapliga frågeställningar, planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter samt granska och värdera sådant arbete
- med sin egen forskning genom en avhandling bidra till kunskapsutvecklingen inom området
- relatera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt såväl i nationella som internationella sammanhang
- med vetenskaplig skicklighet och pedagogisk kompetens presentera sina resultat muntligt och skriftligt

- påtala behov av ytterligare kunskap inom området samt
- bidra till samhällets utveckling och stödja andras lärande inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang.

Värderingsförmåga och förhållningsätt

För doktorsexamen visar den forskarstuderande förmåga att

- med intellektuell självständighet och skicklighet göra forskningsetiska bedömningar
- kritisera vetenskapens möjligheter, begränsningar och roll i samhället samt
- ansvarsfullt använda vetenskapen.

3 Behörighet till utbildning på forskarnivå

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå vid Ersta Sköndal högskola krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

3.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet för att antas till utbildning på forskarnivå inom området

Människan i välfärdssamhället är fullgjorda kursfordringar om minst 30

högskolepoäng inom för respektive forskarutbildningsämne relevanta ämnen

på avancerad nivå, varav minst 15 högskolepoäng utgörs av ett självständigt arbete på avancerad nivå, eller motsvarande kunskaper förvärvade inom eller utom landet.

3.3. Tillgodoräknande av tidigare studier

En student som genomgått viss högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat, utöver de 60 högskolepoäng som krävs för tillträde till forskarutbildningen, kan tillgodoräkna sig hela eller delar av denna i utbildningen på forskarnivå. Förutsättningen är att ansvariga ämnesföreträdare efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräklandet ska prövas på studentens egen begäran i varje enskilt fall.

4 Antagning och urval

Antagning sker till fyra års heltidsstudier som avslutas med doktorsexamen, där licentiatexamen efter två år kan vara en etapp. Antagning av forskarstuderande sker enligt Ersta Sköndal högskolas antagningsordning för forskarutbildning och instruktioner för utbildning på forskarnivå.

4.1. Antagning

Till forskarutbildningen får endast antas så många doktorander som kan erbjudas handledning, godtagbara studievillkor i övrigt och som har studiefinansiering.

4.2 Urval

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Grund för urval är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. I första hand görs urvalet på grundval av dokumenterat och av den sökande själv åberopat material, till exempel självständiga studiearbeten och intyg om yrkesverksamhet. Därutöver kan annat beslutsunderlag såsom intervjuer med den sökande vara av betydelse. Bedömningskriterier och förfarande vid urval finns specificerade i särskild PM antagen av styrelsen för forskarutbildning år-mån-dag.

5 Utbildning för licentiat-/doktorsexamen

Utbildning på forskarnivå omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt 8 år. Den forskarstuderande har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildningen (se ovan).

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildning för doktorsexamen/ licentiatexamen omfattar totalt 240/120 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 60/30 högskolepoäng och en vetenskaplig doktorsavhandling/licentiatuppsats omfattande 180/90 högskolepoäng. Undervisning ges i form av kurser och seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Dessutom ingår allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen/ licentiatexamen fordras godkänt betyg på samtliga lärandemål som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen/ licentiatuppsatsen.

5.2 Handledning

För varje forskarstuderande ska utses minst två handledare, varav en ska vara huvudhandledare. Huvudhandledaren ska vara docent- eller professorskompetent och vara anställd vid Ersta Sköndal högskola. Handledarna ska ha genomgått forskarhandledarutbildning. I den individuella studieplanen ska anges respektive

handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde, vilken kompetens handledaren tillför och hur mycket i procent varje handledare bidrar till den totala handledningen.

Den forskarstuderande har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng, fyra år vid heltidsstudier. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete samt stöd under arbetets gång. En forskarstuderande som begär det ska få byta handledare.

5.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början ska doktoranden i samråd med handledarna upprätta en individuell studieplan över den utbildningsgång som han eller hon ämnar följa. Denna ska revideras årligen. Den individuella studieplanen anger hur utbildningen ska läggas upp för den enskilde doktoranden. Föreskrifter för och en mall för individuella studieplaner finns i Högskolans föreskrifter för forskarutbildningen.

Forskarstuderande som antas till forskarutbildning ska registreras i Ladok. Under utbildningen på forskarnivå ska avklarade poäng i kurs- och teoridelen samt aktivitetsgrad och typ av försörjning inrapporteras halvårsvis. Detta görs av Ladok-rapportör på högskolan.

5.4 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser vid Ersta Sköndal högskola eller kurser vid andra universitet och högskolor. Avseende högskolegemensamma kurser på forskarnivå finns kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och poängtal. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskoleinstitutioner bestäms poängtalet som ska tillgodoräknas av för ändamålet utsedd person *efter* samråd med huvudhandledaren. Vilka kurser, obligatoriska och valfria, den enskilde forskarstuderande ska genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov som ingår i utbildning på forskarnivå och avhandling ska bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Examinator för kursdelen är professor eller annan docentkompetent lärare. Kunskapskontroll sker genom examination anordnad av kursledaren i form av muntlig eller skriftlig tentamen. Examinationen ska ske i förhållande till lärandemålen. Kursdeltagarna ges möjlighet att i kursvärdering ge uttryck för i vilken grad de anser att kursen svarat mot lärandemålen.

a) Kursdelen består av:

- 1) kurser som ordnas av Ersta Sköndal högskola
- 2) kurser som ges av andra högskoleinstitutioner inom och utom landet
- 3) kurser som skapas utifrån den forskarstuderandes individuella behov.

För att den forskarstuderande ska skaffa sig en bred och djup kompetens fördelas kurserna så att 40 högskolepoäng motsvaras av obligatoriska forskarutbildningskurser. 20 högskolepoäng är valbara och bör vara kopplade till den forskarstuderandes individuella avhandlingsarbete. För licentiatexamen krävs 20 högskolepoäng i obligatoriska kurser, enligt nedan, och 10 högskolepoäng är valbara och bör vara kopplade till den forskarstuderandes obligatoriska kurser. Vissa kurser kan komma att ges på engelska.

Obligatoriska utbildningsmoment för doktorsexamen:

Vetenskaplig teori och metod 22,5 hp

Systematisk litteratursökning och Vetenskapligt skrivande 5 hp

Forskar/ Forskningsetik 2,5 hp

Människan i välfärdssamhället 5 hp

Etik med livsåskådningsvetenskap 5 hp

b) Forskningsseminarier och andra moment

Som ett led i studier och avhandlingsarbete ska den forskarstuderande delta i seminarier kring institutionens forskningsverksamhet och forskarstuderandes avhandlingsarbete. De forskarstuderande ska ges möjlighet att presentera PM om teoretiska eller metodologiska problem i arbetet, projektplaner, uppsatser och avhandlingsdelar samt att opponera på andra forskarstuderandes texter.

Den forskarstuderande ska presentera sitt avhandlingsarbete vid två till tre seminarier, beroende på doktorandens institutionella hemvist. Det första seminariet ska, vid heltidsstudier, äga rum under det första året. Halvtidsbedömning genomförs när den forskarstuderande uppnått en sammanlagd registrerad aktivitet motsvarande fyra terminers heltidsstudier och syftar till att ge en uppfattning om omfång och kvalitet i den forskarstuderandes studier samt att ge den forskarstuderande konstruktiva synpunkter för det fortsatta arbetet med avhandlingen. Halvtidsbedömning utgörs av ett seminarium med den forskarstuderande, handledaren/na och granskare från det egna lärosätet eller externa granskare, beroende på den forskarstuderandes institutionella hemvist. Det tredje seminariet utgörs av slutseminariet, varvid doktorsavhandlingsmanus granskas av minst en docentkompetent extern lärare med särskild förtrogenhet med avhandlingens ämnesområde, innan det prövas vid offentlig disputation.

5.5 Avhandling

Doktorsavhandlingen utgör 180 av totalt 240 hp i forskarutbildningen.

Avhandlingen ska baseras på självständigt vetenskapligt arbete. Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografi-avhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser av doktoranden försedda med en ramberättelse (sammanläggningsavhandling). Vid sammanläggnings-

avhandling ska doktoranden vara första författare till merparten av delarbetena. Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*. Betyget sätts av en betygsnämnd.

5.6 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbetet inom en ram om högst 20 % av full arbetstid. Doktoranden ska kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden. Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå ska genomgå inledande högskolepedagogisk utbildning.

6 Övrigt